



Det Kongelige Arbeidsdepartement  
Postboks 8019 Dep  
0030 OSLO

Deres ref.	Vår ref. Arkivsaknr.	Saksbehandler	direkte innvalg	Løpenr.	Arkiv
	05/3611-10	Siren Tumyr Nilsen	56158401	29399/10	420

## **MV - POLITIATTEST FOR HELSEPERSONELL OG SOSIALPERSONELL**

### **Fra møtet i Utvalg for Oppvekst og levekår den 05.10.2010, saksnr 105/10**

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

*Askøy kommune avgir høringsuttalelse til ” Politiattest for ansatte i bedrifter som tilbyr tiltaket Varig tilrettelagt arbeid (VTA)” i tråd med vedlagte saksutredning.*

*Saken legges frem for Formannskap og Kommunestyret til orientering.*

Med hilsen  
ASKØY KOMMUNE

Else Kvernøy Bjørkhaug  
Sjef administrative fellestjenester

Kristin Ådlandsvik  
konsulent

Vedlegg Samlet saksfremstilling.

:

Kopi: Leder for NAV Kommune Siren T. Nilsen, Her  
Leder for flyktningetjenesten Gro Ekeland, Her

<b>SAMLET SAKSFREMSTILLING</b>
--------------------------------

**Arkivsak:** 05/3611  
**Tittel:** POLITIATTEST FOR HELSEPERSONELL OG  
 SOSIALPERSONELL

Saknr	Utvalg	Møtedato
105/10	Utvalg for Oppvekst og levekår	05.10.2010

**SAKSUTREDNING**

Saksbehandler: Siren Tumyr Nilsen	Arkiv: 420	
Arkivsaksnr.: 05/3611	27805/10	Dato: 22.09.2010

**Avgjøres av: UOL****Behandles i følgende utvalg: UOL****HØRING - POLITIATTEST FOR ANSATTE I BEDRIFTER SOM TILBYR TILTAKET VARIG TILRETTELagt ARBEID (VTA)****Videre saksgang:**

Går som orientering til F og K grunnet høringsfrist 1. oktober.

**Vedlegg: Høringsdokument fra Det Kongelige Arbeidsdepartement****Saksopplysninger:**

Arbeidsdepartementet har sendt på høring et notat hvor mulighetene for å ta inn en ny bestemmelse i arbeidsmarkedsloven som regulerer krav til politiattest for ansatte i bedrifter som tilbyr Varig tilrettelagt arbeid (VTA) drøftes.

Departementet ber spesielt om høringsinstansens syn på:

- Politiattest for utviklingshemmede tiltaksdeltakere
- Krav om botid for utlendinger utenfor EØS-området
- Krav om politiattest for allerede ansatte i VTA-bedrifter

**Vurdering:**

Askøy kommune tar utgangspunkt i punktene som departementet ber høringsinstansene vurdere spesielt. Viser til Høringsnotat.

**Pkt. 9: Hvem skal omfattes av kravet.**

Departementets forslag:

- Arbeidsledere i VTA-bedrifter
- Tiltaksdeltakere som har et ansettelsesforhold i VTA-bedrifter i form av en arbeidskontrakt, også utviklingshemmede tiltaksdeltakere.

### **Dagens situasjon:**

Ingen krav til politiattest for arbeidsledere eller tiltaksdeltakere i VTA-bedrifter.

### **Endringsforslag:**

Departementet ber høringsinstansen vurdere om det bør stilles krav om politiattest for ordinært ansatte i VTA-bedrifter som kan komme i posisjoner som muliggjør overgrep eller negativ påvirkning overfor utviklingshemmede.

Departementet legger til grunn at beskyttelseshensynet i denne sammenheng veier så tungt at det forslås å innføre et krav om politiattest også for tiltaksdeltakere i en eventuell ny lovbestemmelse i arbeidsmarkedsloven.

Det reises spørsmål om krav om politiattest også skal gjelde tiltaksdeltakere som er utviklingshemmede.

UOL slutter seg til forslaget om krav om *begrenset politiattest* (jfr. Kap. 3, side 3 i høringsnotatet) for ordinære ansatte og tiltaksdeltakere i VTA-bedrifter.

Utviklingshemmede har vært en sentral målgruppe for VTA-tiltaket, men representerer nå en lavere andel av tiltaksdeltakerne. Deltakergruppen er nå mer sammensatt. UOL er enig i departementet sin vurdering om at beskyttelseshensynet er viktig i vurderingen av krav om politiattest også for tiltaksdeltakerne.

Departementet har spesielt bedt oss om å drøfte spørsmålet om politiattest for tiltaksdeltakere som er utviklingshemmede.

Departementet stiller spørsmål om det er hensiktsmessig å stille krav om politiattest for utviklingshemmede tiltaksdeltakere. Det som taler for er at det ellers vil kunne være vanskelig å oppdage eller fremskaffe opplysninger om eventuelle straffbare forhold.

Utviklingshemmede er en uensartet gruppe med forskjell på funksjonsnivå. Overgrep kan forekomme innad i gruppen og vi ser derfor behov for politiattest også for denne gruppe tiltaksdeltakere.

Departementet ber høringsinstansen om synspunkter på **pkt. 11. Andre spørsmål knyttet til politiattest.**

11.2 Tilbakevirkende kraft.

### **Dagens situasjon:**

Det kreves ikke politiattest ved ansettelser i dagens bedrifter som tilbyr tiltaket VTA.

### **Endringsforslag:**

Departementet ber om høringsinstansens synspunkt på om kravet til politiattest skal ha tilbakevirkende kraft. Etter departementets vurdering skal beskyttelseshensynet overfor utviklingshemmede være det som skal veies tyngst når endringsforslaget vurderes. Departementet vil likevel at høringsinstansen vektlegger at tilbakevirkende kraft ikke gjelder i annen lovgivning hvor krav om politiattest er innført (Barnehageloven, Barnevernloven, Helsepersonell loven og Sosialtjenesteloven).

Tilbakevirkende kraft vil innebære en rekke praktiske vansker:

- Omfattende arbeid for politiet
- Formelle problemer knyttet til konsekvensene for etablerte ansettelsesforhold

Arbeidsgiver har anledning, ved mistanke om straffbare forhold, å ta kontakt med politiet for å få nødvendige opplysninger. Politiets taushetsplikt skal ikke hindre det å forebygge lovovertrедelser

eller hindre at virksonheten blir utøvd på en forsvarlig måte.

UOL har vudert forslaget om tilbakevirkende kraft for innhenting av politiattest for ansatte i VTA-bedrifter og foreslår at kravet ikke gjennomføres.

Beskyttelseshensynet er i varetatt ved at arbeidsgiver kan, ved mistanke om straffbare forhold, få politipplysninger uten hinder fra taushetsplikten.

### 11.3 Om vandelskontroll av utlendinger

#### **Dagens situasjon:**

Det kreves ingen vandelsattest fra utlendinger med arbeidskontrakt i VTA-bedrift.

#### **Endringsforslag**

Krav om vandelsattest er regulert etter politregisterloven § 36. Registreringen baserer seg på opplysninger som fremkommer i den norske attesten. Lovens § 36 nr. 1 likestiller politiattest utstedet i annet EØS-land med norsk politiattest. Dette er regulert i EØS-avtalen.

Poliregisterloven § 36 nr. 3 siste punktum gir hjemmel for at det kan kreves inntil 5 års botid for utlendinger utenfor EØS-området, før vandelsattest utstedes.

Departementet viser igjen til at beskyttelseshensynet ovenfor utviklingshemmede veier tungt.

Høringsinstansen blir bedt om å komme med generelle synspunkter på botid, 5 år eller kortere:

- For ansatte i VTA-bedrifter
- For alle områder der barneomsorgsattest kreves.

#### **Krav om botid for ansatte i VTA-bedrifter.**

Ansettelse i VTA-bedrifter krever at der er innvilget, eller at der skal innvilges varig uføretrygd i nær fremtid.

For å få innvilget varig uføretrygd kreves det 3 års botid for utlendinger, med unntak av de som er innvilget flyktningstatus.

UOL foreslår at botid blir satt til 3 år, som er i overensstemmelse med trygdlovgivningen.

Med dette unngår man yrkesforbud/utestengning av utlendinger med oppholdstillatelse som kommer fra et land utenfor EØS-området.

UOL foreslår at politiattest bør være et krav, før ansettelse, for å ivareta den prevantive effekten en slik attest vil ha.

- Ad krav om botid for alle områder der barneomsorgsattest kreves.

#### **Dagens situasjon**

Nyankomne flyktninger som er deltakere i kommunens introduksjonsprogram skal, som del av programmet, få tildelt språkpraksis/arbeidspraksisplass i en selvvalgt virksomhet.

Barnehage/SFO og sykehjem er arbeidsplasser som tilbyr seg å ta inn praktikanter. Introduksjonsdeltakerne ønsker selv praksisplass i disse virksomhetene.

Før deltakelse på ovennevnte praksissteder kontakter praktikantene politiet for å få politiattest/vandelsattest..

Politiattest blir utstedet og praktikanten får informasjon om hva attesten inneholder av informasjon om vedkommende.

Departementet ønsker høringsinstansens generelle synspunkter på krav om botid, som vil gjelde alle utlendinger utenfor EØS-området, som ikke kan fremlegge tilfredstillende politiattest.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdep. sier i sitt høringsnotat der Krav om politiattest i barnevernsloven §6-10 var ute til høring: ”Spørsmålet om å innføre et krav om botid bør samtidig mest hensiktsmessig vurderes samlet for alle områdene der barneomsorgsattest kreves. Utfordringene knyttet til manglende mulighet for vandelskontroll av utlendinger utenfor EØS-området vil være sammenlignbare i de ulike sektorene, En innføring av krav om botid på ett område der barneomsorgsattester kreves, vil dessuten lett føre til tilsvarende krav i andre sektorer. Konsekvensene for arbeidsmarkedet for innvandrere vil videre ha sammenheng hvor mange sektorer som innfører et minstekrav om forutgående botid. Det vil derfor bli satt i gang en nærmere samlet utredning av dette spørsmålet.”

Krav om botid vil påvirke alle, både programrådgivere og programdeltakere, som arbeider etter Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven).

Loven stiller krav både til kommunen og nyankomne flyktninger. Kommunen skal tilby et introduksjonsprogram til nyankomne flyktninger så snart som mulig, og helst innen 3 mnd. etter bosetting i kommunen. Introduksjonsloven § 3: *Kommunens ansvar for introduksjonsprogram.* Introduksjonsprogrammet skal vektlegge helhetlig kvalifisering og være individuelt tilpasset, og tar sikte på:

- å gi grunnleggende ferdigheter i norsk
- Gi grunnleggende innsikt i norsk samfunnsliv
- Forberede for deltakelse i yrkeslivet.

For å oppnå dette må kommunen tilby :

- Norskopplæring
- Samfunnskunnskap
- Tiltak som forbereder til videre opplæring eller tilknytning til yrkeslivet.

Introduksjonsloven § 4 *Introduksjonsprogram*

I praksis må deltakere i program følge norsk m/samfunnskunnskap 3 dager i uken og ha selvvalgt praksis på en praksisplass 2 dager i uken.

Kommunen skal stille praksisplasser til rådighet for nyankomne flyktninger i alle kommunale virksomheter/arbeidsplasser, jft. Introduksjonsloven § 4.4.3.

UOL vil påpeke at krav om botid før politiattest kan utstedes vil stride mot intensjonen i Introduksjonsloven § 1. *Lovens formål* Formålet med denne loven er å styrke nyankomne innvandrers muligheter for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet.

UOL vil påpeke at krav om botid før politiattest kan utstedes også kan stride mot likestillingsprinsipper.

Krav om botid før politiattest utstedes vil – i praksis – ramme flere kvinner enn menn.

Barnehager/SFO, barneskoler og sykehjem er primært kvinnearbeidsplasser.

Yrkesforbud/utestenging fra å kunne ta arbeid/få praksis innenfor disse yrkene vil stride mot likestillingsloven, og gjøre rekruttering til disse tiltrenge yrkene vanskelig.

**RÅDMANNENS KONKLUSJON:**

Askøy kommune avgir høringsuttalelse til ” Politiattest for ansatte i bedrifter som tilbyr tiltaket Varig tilrettelagt arbeid (VTA) i tråd med vedlagte saksutredning.

Saken legges frem for Formannskap og Kommunestyret til orientering.

**Møtebehandling Utvalg for Oppvekst og levekår den 05.10.2010 sak 105/10:**

**Leder Rosalind Fosse (FrP) foreslo:**

Askøy kommune avgir høringsuttalelse til ” Politiattest for ansatte i bedrifter som tilbyr tiltaket Varig tilrettelagt arbeid (VTA)” i tråd med vedlagte saksutredning.

Saken legges frem for Formannskap og Kommunestyret til orientering.

**Avstemming:**

Leder Rosalind Fosses forslag:

Enstemmig.

**Vedtak:**

Askøy kommune avgir høringsuttalelse til ” Politiattest for ansatte i bedrifter som tilbyr tiltaket Varig tilrettelagt arbeid (VTA)” i tråd med vedlagte saksutredning.

Saken legges frem for Formannskap og Kommunestyret til orientering.

Rett utskrift 06.10.2010

Kristin Ådlandsvik